
LECȚIA ÎN MUZEU

Prof.dr. Văncica Diana-Mihaela

Școala Gimnazială „Mircea Eliade”, Craiova

Educația nonformală reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice proiectate instituțional, prin structuri flexibile, organizate la nivel școlar și extrașcolar sau extracurricular, aflate în raporturi de complementaritate cu cele realizate riguros în plan formal și de deschidere față de informațiile provenite din mediul informal.

Caracteristicile specifice educației nonformale sunt legate de poziția foarte mobilă a acțiunilor inițiate, didactice sau extradidactice, care, pe de o parte intervin în interiorul, dar și în exteriorul sistemului și al procesului de învățământ, iar pe de altă parte asigură o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Acțiunile și influențele specifice educației nonformale, care sprijină în mod direct și indirect activitățile organizate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ sunt plasate pe două coordonate pedagogice: una situată în interiorul școlii, dar în afara clasei, respectiv programului didactic obligatoriu, iar a doua situată în afara școlii.

Activitățile specifice educației nonformale, proiectate, realizate și dezvoltate în afara clasei sunt organizate într-un cadru foarte variat, aflat în concordanță cu diversitatea opțiunilor exprimate la diferite intervale de timp, în diferite contexte spațiale: cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice/transdisciplinare, cenacluri literare, dezbateri tematice, ansambluri sportive, artistice, culturale, întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

Caracteristicile educației nonformale sunt comune până la un punct cu cele ale educației formale: proiectarea pedagogică la nivel instituționalizat, organizarea acțiunilor la nivel structural prin corelația funcțională dintre educator și educat. Diferența este marcată prin următoarele note specifice educației nonformale:

- proiectarea pedagogică neformalizată, cu programe deschise spre interdisciplinaritate și educație permanentă;
- organizarea facultativă, neformalizată cu profilarea conținuturilor dependentă de opțiunile elevilor și ale comunităților școlare și locale; flexibilizarea metodologiei (strategii, moduri și forme de organizare);
- evaluarea facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulative, fără note sau calificative oficiale.

Structura acțiunii educaționale de tip nonformal are un plus de flexibilitate și de deschidere în raport cu influențele câmpului psihosocial care concentrează și multiplică numeroase efecte centrale

și secundare, dependente de stilul activității de formare-dezvoltare a personalității, proiectat și realizat în timp și spațiu.

Educația nonformală în muzeu este parte componentă de finalizare a educației formale, în consolidarea cunoștințelor de: Istorie, Geografie, Educație Socială, Educație plastică și de Educație artistică, prin lecția desfășurată în muzeu.

Există multe avantaje ale învățării în muzeu, interdisciplinaritatea fiind unul dintre ele. Concept actual al învățării, acesta constituie pentru orice vârstă a copilului o manieră de a integra cunoștințele, de a le face să funcționeze complementar și de a oferi o înțelegere profundă a fenomenelor.

Indiferent de profilul muzeului (de artă, istorie, științele naturii, etnografic etc.), programele educative de educație nonformală desfășurate în acest tip de instituție își demonstrează eficiența atunci când sunt capabile să evidențieze legăturile dintre domenii și astfel, să le comunice copiilor faptul că lumea este rezultatul unor fenomene care pot fi studiate cu ajutorul mai multor discipline, dar care în mod intuitiv pot fi înțelese global, analizând obiectele și contextul acestora în muzeu.

La disciplina Istorie un astfel de proiect educativ - desfășurarea unei lecții în muzeu – se poate desfășura cu succes la orice clasă .

PROIECT EDUCATIV ÎN MUZEU

DISCIPLINA: Istorie

SUBIECTUL LECȚIEI: STATELE MEDIEVALE ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC.TRANSILVANIA, ȚARA ROMÂNEASCĂ, MOLDOVA ȘI DOBROGEA

CLASA: aVIIIa

TIMP: 50 minute

Locul desfășurării: Muzeul Olteniei, Secția Istorie-Arheologie

OBIECTIVE SPECIFICE:

- Dezvoltarea capacității de observare a detaliilor unui exponat
- Dezvoltarea deprinderilor de comunicare pe o temă dată
- Consolidarea cunoștințelor despre formarea statelor medievale românești și despre instituțiile centrale din Țările Române
- Sensibilizarea elevilor în fața unor opere originale
- Consolidarea deprinderilor de comportament într-un muzeu
- Descoperirea constantelor în desfășurarea fenomenelor istorice studiate

-
- Compararea și evaluarea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăți proprii
 - Analizarea mesajelor transmise de surse istorice variate prin compararea terminologiei folosite

METODE ȘI MIJLOACE FOLOSITE:

- Conversația
- Observarea
- Explicația
- Jocul didactic
- Imagini cu diferiți domnitori –atlas istoric

Discuții introductive:

Astăzi vom desfășura lecția noastră de istorie a românilor la Muzeul Olteniei, secția Istorie și Arheologie.. Ce credeți voi că adăpostește această clădire atât de mare și de frumoasă?

Copiii sunt rugați să observe exteriorul, apoi interiorul clădirii, forma și mărimea ușilor, marmura, scările somptuoase, ferestrele.

Vor afla din discuție că această clădire a fost inaugurată în 1906 , cu ocazia sărbătorii celui de al 40-lea jubileu de domnie l Regelui Carol I, având ca destinație o școală primară de băieți și de fete , iar astăzi adăpostește Muzeul Olteniei, Secția de Istorie Arheologie.

Vizita în muzeu este precedată de discutarea regulilor care trebuie respectate în timpul vizitei:

- să păstreze liniștea și curățenia
- să nu atingă exponatele
- să vorbească încet și calm
- să nu se depărteze de grup și de cadrul didactic
- să aibă grijă de pernuța care o vor primi pentru a sta pe ea în timpul discuțiilor
- să nu facă poze cu aparatul foto sau cu telefonul mobil
- să nu bea apă în sălile în care sunt expuse obiecte

Desfășurarea lecției:

- Înainte de a vorbi cu elevii despre lucrările propriu-zise, elevilor li se va explica ce înseamnă muzeu

Hărți ale formațiunilor politice prestatale și ale statelor medievale românești

-
- Elevilor le sunt prezentate formațiunile prestatale românești.

Începuturile Țării Românești

- Elevilor le este prezentată formarea Țării Românești și a celorlalte state medievale românești.
- Ce stat medieval este înfățișat în această hartă? De unde v-ați dat seama că este vorba de Țara Românească?
- Ce alte state medievale românești știți voi?

Sala tronului

- Elevilor le sunt prezentate instituțiile centrale românești din sec. XIV-XVIII
- Pe cine vedeți voi în acest exponat? Pe cine credeți ca reprezintă
- Ce se află în apropierea tronului? De ce credeți voi că acolo se află aceste personaje?
- Cum sunt îmbrăcați boierii?

Joc didactic – Recunoașterea instituției

- Se enumeră pe rând niște caracteristici ale unei instituții centrale românești, iar elevii trebuie să recunoască instituția respectivă. Jocul se desfășoară timp de cinci minute.

Încheierea lecției:

- Ce muzeu ați vizitat voi astăzi?
- Ce ați văzut aici?
- Despre ce am discutat noi astăzi la muzeu? –
- Ce lucruri noi ați aflat astăzi, aici?
- Ce anume v-a plăcut în mod special aici la muzeu?
- Vom reveni aici. Puteți să vizitați muzeul și cu părinții voștri sau cu prietenii, pentru a le povesti și lor ce lecție interesantă ați avut voi la muzeu.

Bibliografie:

- [1] Cristea Sorin – *Fundamentele științelor educației – Teoria generală a educației*, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2003, pag. 157-160;
- [2] Cucoș Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002, pag. 45-48;
- [3] Joița Elena – *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova, 2003, pag. 22-27